

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/99/2023
Identifikačné číslo spisu:	7619200474
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7619200474.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne JUDr. Silvie Kollárovej, Levoča, Štúrová 29, IČO: 42 027 047, proti žalovanej D. C., nar. XX. Z. XXXX, G. T. D., U. X. I. XXXX/XX, zastúpenej občianskym združením Centrum správnej pomoci Košice, Tomášikova 3, IČO: 51 847 124, o zaplatenie 1.642,30 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 12C/1/2019, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 28. júla 2022 sp. zn. 2Co/73/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo aj „okresný súd“) rozsudkom z 08. decembra 2021 č.k. 12C/1/2019-202 žalobu zamietol a žalobkyni uložil povinnosť nahradiť žalovanej v plnom rozsahu trovy konania.

1.1. Súd vykonaným dokazovaním ustálil nespornosť uzavretia Zmluvy o poskytnutí právnych služieb a plnomocenstva v súvislosti s konaním pred ORPZ, ODI v Spišskej Novej Vsi č. ORPZ-SN-ODI-242/2014-P dňa 6. 5. 2015. Táto bola uzatvorená medzi žalobkyňou JUDr. Silviou Kollárovou ako advokátkou a žalovanou D. C. ako klientkou a jej predmetom bolo poskytovanie právnych služieb v plnom rozsahu pri všetkých právnych úkonoch v konaní vedenom pred OR PZ, ODI v Spišskej Novej Vsi č. ORPZ-SN-ODI-242/2014-P v právnej veci prejednávania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. V čl. II zmluvy sa klientka zaviazala do doby právoplatného ukončenia veci, advokátke uhrádzať priebežne na základe vzájomnej dohody odmenu za jednotlivé úkony a s tým súvisiace ďalšie hotové výdavky, režijné náklady, náhradu za stratu času, cestovné náklady a poplatky advokátky budú z jej strany účtované klientke podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z. Z faktúry č. 07/2017 odoslanej dňa 8. 12. 2017 súd zistil, že žalobkyňa si za vykonané právne úkony, cestovné, stratu času, režijné náklady a poštovné účtovala sumu 1.842,30 eura, od ktorej odpočítala 200 eur ako uhradený preddavok zo dňa 18. 5. 2015, teda sumu 1.642,30 eura. Položky a sumy za vykonané právne služby

žalobkyňa vyčísliť dňa 7. 12. 2017 (viď čl. 7 spisu). Žalovaná túto faktúru prevzala dňa 20. 12. 2017. Dňa 1. 1. 2018 žalobkyňa žalovanú písomne vyzvala na úhradu dlhu, výzvu žalovaná prevzala dňa 3. 1. 2018. Listom 15. 1. 2018, ktorý žalovaná prevzala dňa 16. 1. 2018, žalobkyňa oznámila žalovanej odstúpenie od zmluvy zo 6. 5. 2015.

1.2. Na zistený skutkový stav súd aplikoval § 18 ods. 4, § 24 ods. 1, 2, 3 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o poskytnutí právnych služieb za odplatu, § 488, § 489, § 517 ods. 2, § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, 2, 3, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., § 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z., § 265 ods. 5 Obchodného zákonníka a dospel k záveru, že medzi stranami sporu uzavretá zmluva o poskytnutí právnych služieb za odplatu je zmluvou spotrebiteľskou, pri uzavretí ktorej žalobkyňa konala ako advokátka, teda v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, pretože vykonávanie tejto činnosti je podnikaním podľa osobitných predpisov (zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii) a žalovaná ako spotrebiteľka, keďže išlo o fyzickú osobu, ktorá v rámci tohto zmluvného vzťahu nevystupovala ako podnikateľ, resp. v súlade so svojím predmetom podnikania (sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu a v oblasti služieb), ale využívala služby advokátky ako dodávateľky právnych služieb na vlastné účely, resp. potrebu jej zastupovania ako fyzickej osoby vo veci prejednávania priestupku voči bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorého sa dopustila ako účastníčka cestnej premávky. Súd sa preto nestotožnil s tvrdením žalobkyne, že zmluvu so žalovanou uzatvárala ako s osobou samostatne zárobkovo činnou, pričom poukázal aj na to, že žalovaná bola v zmluve označená dátumom narodenia a trvalým pobytom, a nie miestom podnikania a identifikačným číslom zapísaným v Živnostenskom registri. V súvislosti s tvrdením žalobkyne, že žalovaná bola štatutárnym orgánom spoločnosti WEENDY, s. r. o., teraz XYTY s.r.o. v čase od 8. 2. 2014 do 30. 10. 2017 a v spoločnosti KERNY s.r.o. bola a aj je jediným spoločníkom a konateľom od 22. 9. 2007 doposiaľ, súd argumentoval, že v prípade, ak by žalovaná uzatvárala akúkoľvek zmluvu za uvedené spoločnosti, pri jej podpise by musela uviesť obchodné meno tej ktorej spoločnosti a vlastnoručný podpis.

1.3. Podľa prílohy k faktúre č. 07/2017 predmetom vyúčtovania v sume 1.842,30 eura, z ktorej sumy bola odpočítaná zaplatená záloha vo výške 200 eur, boli právne úkony - prevzatie a príprava na zastupovanie dňa 6. 5. 2015, predloženie dokumentu a nazretie do priestupkového spisu na ORPZ ODI v Spišskej Novej Vsi dňa 13. 05. 2015, sťažnosť na MV SR zo dňa 7. 6. 2015, odvolanie zo dňa 1. 6. 2015, písomné podanie zo dňa 4. 8. 2015, žiadosť zo dňa 6. 10. 2015, spísanie žaloby zo dňa 19. 10. 2015 a účasť na pojednávaní na KS KE dňa 27. 10. 2016, celkovo 8 úkonov právnej služby a k tomu prislúchajúce režijné paušály, hotové výdavky a poštovné. Z uznesenia Krajského súdu Košice sp. zn. 7S/134/2015 zo 6. 7. 2018 súd zistil, že žalobkyňa (advokátka) si v tomto konaní z dôvodu odstúpenia od Zmluvy účtovala trovy konania a krajský súd jej priznal sumu 353,29 eura za úkony: prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie žaloby dňa 19. 10. 2015 a účasť na pojednávaní na KS KE dňa 27. 10. 2016, spolu s prislúchajúcimi režijnými paušálmi a hotovými výdavkami. Ide o tie isté tri úkony, ktoré si žalobkyňa účtovala aj vo faktúre voči žalovanej zo dňa 7. 12. 2017. Pokiaľ ide o ďalších vyúčtovaných päť úkonov (predloženie dokumentu a nazretie do priestupkového spisu na ORPZ ODI v Spišskej Novej Vsi dňa 13. 5. 2015, sťažnosť na MV SR zo 7. 6. 2015, odvolanie zo dňa 1. 6. 2015, písomné podanie zo dňa 4. 8. 2015, žiadosť zo dňa 6. 10. 2015), súd argumentoval ustanovením § 18 ods. 4 zákona o advokácii, z ktorého vyplýva povinnosť advokáta informovať klienta, ktorý je spotrebiteľom právnej služby o výške odmeny za každý jednotlivý úkon právnej služby a v prípade, že si advokát túto povinnosť vo vzťahu ku klientovi nesplní, nevznikne mu právo na odmenu za úkony, ktorých sa nesplnenie informačnej povinnosti týkalo. Žalovaná v priebehu konania opakovane namietala, že o konkrétnej výške odmeny za ten ktorý právny úkon nebola advokátkou určito, zrozumiteľne a vopred informovaná. Žalobkyňa toto tvrdenie žalovanej v priebehu konania nijako nevyvrátila a nepredložila žiaden dôkaz o tom, že si túto informačnú povinnosť voči žalovanej ako spotrebiteľke splnila. Súd poukázal na uzavretú Zmluvu o poskytovaní právnych služieb zo 6. 5. 2015, ktorá v čl. II obsahuje len všeobecné ustanovenie o tom, že odmena za jednotlivé úkony bude účtovaná v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z. z. Vzhľadom na absenciu preukázania splnenia informačnej povinnosti advokátky voči klientke v zmysle ust. § 18 ods. 4 zákona o advokácii, ako aj na skutočnosť, že nešlo o úkony, ktoré bolo potrebné vykonať bezodkladne, má súd za to, že odmena žalobkyne (advokátke) za uvedené úkony nepatrí, a preto žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP a v konaní úspešnej žalovanej priznal plnú náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 28. júla 2022 sp. zn. 2Co/73/2022 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, stranám nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd sa s v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie a v podrobnostiach naň odkázal. Námietky žalobkyne v odvolaní posúdil ako neopodstatnené, preto odvolací súd podľa § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

2.1. Podstatou odvolacích námietok žalobkyne bolo jej tvrdenie o nespotrebitel'skom charaktere zmluvy o poskytnutí právnych služieb za odplatu uzavretej dňa 6. 5. 2015 medzi ňou ako advokátkou a žalovanou ako klientkou, lebo táto ju uzatvárala ako živnostníčka. Nie je sporné, že žalovaná je živnostníčka a podľa výpisu zo Živnostenského registra má ako v predmete podnikania sprostredkovateľskú činnosť v oblasti obchodu a v oblasti služieb. Spoločnosti KERNY s.r.o., neskôr XYTY s.r.o., v ktorých žalovaná pôsobila ako spoločníčka resp. konateľka, mali (majú) v predmete činnosti krajčírskú prácu, sprostredkovanie obchodu a výroby, reklamné činnosti, organizovanie módnych prehliadok, kultúrnych, spoločenských podujatí, strihovú službu a kúpu tovaru v rozsahu voľných živností.

2.2. S poukazom na predmet činnosti žalovanej ako živnostníčky treba konštatovať, že pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní právnych služieb nevystupovala ako živnostníčka, teda právne služby advokátky ako dodávateľky služieb nepotrebovala priamo v súvislosti s predmetom svojej podnikateľskej činnosti, ale túto zmluvu uzavrela v súvislosti s prejednaním vyššie opísaného priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky vyslovene ako súkromná osoba. Na tejto skutočnosti nič nemení ani to, že v záhlaví zmluvy o poskytnutí právnych služieb je popri mene žalovanej, jej dátume narodenia a trvalého bydliska uvedené aj „SZČO“. Toto označenie znamená, podľa názoru odvolacieho súdu, len toľko, že žalovaná je živnostníčka, čo však v tejto konkrétne posudzovanej veci nie je pre rozhodnutie veci smerodajné. Podstatným pre posúdenie, či ide o spotrebiteľský charakter uzavretej zmluvy alebo nie, je predmet, na ktorý sa uzavretá zmluva vzťahuje, a tým jednoznačne nie je sprostredkovateľská činnosť žalovanej v oblasti obchodu alebo služieb ale dopravný priestupok, resp. bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, v oblasti ktorej žalovaná nepodniká. Žalovaná teda pri uzavretí zmluvy o poskytnutí právnych služieb nekonala priamo v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, a preto nemôže byť vylúčená z okruhu subjektov, ktoré zákon definuje ako spotrebiteľov. Nespotrebitel'ský režim by zmluva o poskytovaní právnych služieb zdieľala v prípade, ak by ju žalovaná uzavrela výslovne za účelom ochrany svojich záujmov vyplývajúcich priamo z predmetu podnikateľskej činnosti v súvislosti so sprostredkovaním obchodu alebo služieb.

2.3. V zmysle ustálenej súdnej praxe právny vzťah založený zmluvou o poskytovaní právnych služieb medzi advokátom (ktorý má vždy postavenie osoby konajúcej v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti) a klientom, ktorý je fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, má v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka charakter spotrebiteľského vzťahu, ktorý sa v zmysle § 52 ods. 2 posledná veta OZ prioritne riadi ustanoveniami Občianskeho zákonníka. V prípadoch, v ktorých bude mať klient advokáta postavenie spotrebiteľa, nemožno opomenúť ani aplikáciu zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa ako i ďalších predpisov z oblasti spotrebiteľského práva. Preukázateľne žalovaná zaplatila žalobkyni ako zálohu na odmenu za právne služby sumu 600 eur (sumu 200 eur žalobkyňa odpočítala pri vystavení faktúry č. 07/2017 a vo výške 400 eur žalobkyňa vzala v priebehu konania žalobu späť), teda žalobkyňa za 8 úkonov právnej služby žalobou (po jej čiastočnom späťvzatí) žiadala zaplatiť 1.242,30 eura. Za tri úkony právnej služby jej v zmysle rozhodnutia vo veci sp. zn. 7S/134/2015 bola priznaná odmena spolu s ostatnými náhradami vo výške 353,29 eura a niet dôvodu pochybovať o tom, že zo strany štátu jej bola aj vyplatená (žalobkyňa netvrdila opak). Pri odmene advokáta za poskytnutie právnej služby bola v roku 2015 hodnota jedného úkonu vo výške 64,53 eura a hodnota režijného paušálu v roku 2015 bola vo výške 8,39 eura. Ak by teda žalobkyňa bola postupovala v súlade s ust. § 18 ods. 4 zákona o advokácii, prislúchala by jej okrem sumy 353,29 eura odmena za ďalších 5 úkonov právnej služby v sume 364,60 eura (5 x 64,53 eura + režijný paušál 5 x 8,39 eura) a 4 x poštovné 1,80 eura, spolu 371,80 eura, ktorá bola pokrytá zloženou zálohou.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu, napádajúc ho v celom jeho rozsahu, podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolaiteľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala výlučne len z ust. § 421 ods. 1

písm. b) CSP. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Dovolateľka považuje rozsudky nižších súdov za nezákonné, protiústavné, skutkovo a právne nepreskúmateľné a aj arbitrárne, nakoľko ich odôvodnenia sú extrémne nelogické s poukázaním na riadne dokladované a preukázané skutkové a právne skutočnosti. V oboch týchto rozsudkoch je evidentná absencia presvedčivých, jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, čo dovolateľka vníma aj ako porušenie jej základného práva na súdnu ochranu opakovane zo strany ako prvostupňového súdu, tak aj odvolacieho súdu. Oba súdy urobili svoj právny záver tak, že sa nijako nevysporiadali zo skutočnosťou, zohľadnenie ktorej bolo podstatné a zákonné na spravodlivé právne posúdenie veci, ktorou je Zmluva o poskytnutí právnych služieb, ktorú uzavrela dňa 06. 05. 2015 so žalovanou a ktorá je typom mandátnej zmluvy, je platná a účinná a bola podpísaná v súlade s ust. § 566 ods. 1, 2 a nasl. Obchodného zákonníka. Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach vykazuje aj znaky nezákonnosti, nakoľko sa nijako právne a skutkovo nezaoberal dovolateľkou podaným odvolaním. Dôsledným preskúmaním Zmluvy o poskytnutí právnych služieb zo 06. 05. 2015 a aj Plnomocenstva zo 06. 05. 2015, podpísanými medzi žalobkyňou a žalovanou ako samostatne zárobkovo činnou osobou je presvedčivo zrejmé a vzájomne dohodnuté, že odmenu za jednotlivé právne úkony vo veci bude žalovaná uhrádzať na základe vzájomnej dohody, z čoho vyplýva vzájomne akceptovaná zmluvná voľnosť a cena dohodou za žalobkyňou riadne vykonané právne úkony, čo žalovaná do dňa začiatku konania vo veci na súde akceptovala a nespochybnila. Žalovaná svojim vlastnoručným podpisom deklarovala na Zmluve o poskytnutí právnych služieb zo dňa 06. 05. 2015 a aj na plnomocenstve zo 06. 05. 2015, že je samostatne zárobkovo činnou osobou a nijako nespochybnila to, že žalobkyňa ju zastupovala v rámci predmetu jej podnikateľskej činnosti v konaní vedenom pred OR PZ, ODI v Spišskej Novej Vsi č. ORPZ-SN-ODI-242/2014-P, t. z. určite medzi nimi nebol vzťah spotrebiteľský.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne navrhla dovolanie ako nedôvodné odmietnuť. V konaní bolo dostatočne preukázané, že zmluvný vzťah medzi stranami sporu mal spotrebiteľský charakter, žalobkyňa zastupovala žalovanú v priestupkovom konaní ako fyzickú osobu, toto zastupovanie nijako nesúviselo s jej podnikateľskou činnosťou.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné ako neprípustné odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť

výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

10. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na oprávnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrúva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

11. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnene uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP), v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti (§ 440 CSP) dovolací súd neprejednáva (ex officio) dovolanie nad rozsah, ktorým dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatnený dovolací dôvod; ide o posilnenie dispozičného princípu v dovolacom konaní (deetatizáciu dovolania), pri plnom rešpektovaní autonómie a zodpovednosti dovolateľa, pri rozhodovaní o tom, či podá dovolanie, aký dovolací dôvod uplatní a akým spôsobom ho vymedzí. S tým súvisí aj procesná pasivita dovolacieho súdu, ktorý pri prípadných vadách dovolania tieto pri riadnom zastúpení dovolateľa nenapráva.

13. Dovolacie konanie má od účinnosti Civilného sporového poriadku povahu typického „advokátskeho procesu“, a to nielen vzhľadom na znenie sporového poriadku. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát, dovolateľ, ktorý má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, ale aj zamestnanec dovolateľa, ktorý je právnická osoba nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Dovolací proces je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou podstatne rigoróznejší a odborne náročnejší. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

14. Dovolateľka v dovolaní namietala výlučne len nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, uplatniac dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

15. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je

dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

16. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

17. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

18. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že má ísť o otázku riešenú odvolacím súdom a to buď o otázku hmotnoprávnú (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), alebo o procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

19. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 CSP, nevymedzí právnú otázku, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach; ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382). Pokiaľ v dovolaní absentuje vyššie uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

20. Z obsahu podaného dovolania je zrejmé, že dovolateľka, ktorá je sama advokátkou, výslovne odkázala na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b) CSP, z ktorého vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania, následne však uviedla predovšetkým všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým podľa jej názoru došlo v konaní pred súdom prvom inštancie a odvolacím súdom, nevymedzila však žiadnu konkrétnu právnú otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolací súd uvádza, že v zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. I. ÚS 51/2020, III. ÚS 387/2021) v prípade posudzovania prípustnosti dovolania je dovolací súd viazaný vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľka vyjadrila predovšetkým svoj nesúhlas s právnym posúdením odvolacieho súdu, zopakujúc pritom svoju odvolaciu argumentáciu. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu prípadu (sporu), však významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP (m. m. 3Cdo/28/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/50/2017, 8Cdo/78/2017, 9Cdo/216/2021, 9Cdo/198/2022).

21. Pokiaľ aj dovolateľka namietala nedostatočnosť či arbitrárnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (čo by mohol byť dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP, dovolateľkou však neuplatnený), ani táto námietka by nemohla obstáť, nakoľko rozhodnutie odvolacieho súdu je dostatočne a presvedčivo odôvodnené. Odvolací súd v bodoch 14. - 29. odôvodnenia rozsudku podrobne a vyčerpávajúco reagoval na podstatu odvolacích námietok žalobkyne, keď podstatným bol záver o spotrebiteľskom charaktere zmluvného vzťahu sporových strán, ako aj záver o nesplnení informačnej povinnosti zo strany žalobkyne vo vzťahu k žalovanej v zmysle § 18 ods. 4 zákona o advokácii.

22. Z dôvodov vyššie uvedených dospel najvyšší súd k záveru, že je nevyhnutné odmietnuť podané dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

23. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.